

۷ مرحله اصلی برای نگارش یک پروپوزال صحیح و اصولی

پروپوزال در واقع یک طرح کلی از پایان نامه است که پژوهشگر پیش از تهیه پایان نامه یا پروژه تحقیقاتی باید با رعایت اصول و قواعد مربوطه به تهیه آن بپردازد. به طور کلی طرح پژوهشی یا پروپوزال باید در راستای ارائه راهکار برای رفع یک نیاز پیشنهاد گردد. برای اینکه بتوانیم پروپوزالی بنویسیم که بتواند نظر خوانندگان و داوران را جلب نماید ملزم به رعایت نکات و اصول مشخص هستیم که در این مورد آن به هفت نکته مهم اشاره می گردد :

کیفیت یک پروپوزال یا پیشنهاد پژوهشی علاوه بر کیفیت پروژه پیشنهادی ، به نحوه و چگونگی نگارش محقق نیز بستگی دارد.

برای تهیه پروپوزال در هر دانشگاه یکسری فرم های مشخص وجود دارد که دانشجو باید بعد از تهیه نمودن آن و وارد کردن تمامی اطلاعات لازم ، آن را برای تصویب به دانشگاه محل تحصیل خود ارائه دهد. مراحل و بدنه اصلی یک پروپوزال شامل موارد زیر است :

گام اول : مشخص نمودن موضوع تحقیق

انتخاب موضوع پژوهش اولین و مهم ترین مرحله برای شروع پروپوزال نویسی می باشد. پژوهشگر باید ابتدا مشخص نماید که روی چه موضوعی قصد مطالعه و پژوهش دارد. انتخاب عنوان و موضوع درست و در سطح مناسب در نوشتن پایان نامه بسیار اهمیت دارد. متأسفانه سطح بسیار پایین موضوعات برخی از پایان نامه ها و پرداختن به موضوعات بسیار سنگین در دوره های پایین تر ، کیفیت تحقیقات ارائه شده را کاهش داده اند.

به طور کلی موضوع پروپوزال یا پایان نامه باید دارای شرایط زیر باشد:

نو و بدیع باشد .متناسب با نیاز های روز جامعه باشد و در نهایت راهکاری برای حل مشکل ارائه نماید در راستای حوزه کاری و تخصصی فرد باشد.

قلمرو های مکانی و زمانی و همچنین اهداف تحقیق باید در عنوان مشخص باشند .موضوع انتخابی باید قابلیت اجرایی داشته باشد.

به صورت جامع ، مختصر ، واضح و غیر سوالی نوشته شود.

گام دوم : بیان مسئله

بیان مسئله در واقع تشریح مشکلات و تعارضاتی می باشد که باعث ایجاد سوال در ذهن دانشجو گردیده است. در واقع می توان گفت که مسئله مطرح شده در

این بخش ، همان سوالی است که ذهن پژوهشگر را درگیر خود کرده و هدف پژوهشگر از طرح سوال ریشه یابی مشکلات به وجود آمده و ارائه راهکارهایی برای رفع آن ها است.

بهترین بخش برای توضیح دلایل به وجود آمدن این سوال ، بخش بیان مسئله می باشد. در این بخش توجه به عملی بودن مسئله مورد پژوهش ، از اهمیت زیادی برخوردار می باشد. چرا که باید هیات تصمیم گیرنده متقاعد شوند که با انجام این پژوهش ، یک محقق به دستاورد های جدید خواهد رسید به همین دلیل محقق باید مطالعات خود را بر اساس مستندات انجام دهد.

گام سوم : پیشینه پژوهش

در کارهای تحقیقاتی یکی از بخش هایی که بسیار مورد توجه قرار می گیرد پیشینه تحقیق است که به آن literature review یا مرور ادبیات می گویند. در این بخش پژوهشگران باید تحقیقات انجام شده هم راستا با پژوهش خود را بیان نمایند. که برای این کار رجوع به مدارک و اسناد حول موضوع انتخاب شده ، برای افزایش آگاهی ضروری می باشد.

از اهداف پیشینه تحقیق می توان به جلوگیری از دوباره کاری و سرقت ادبی ، بهره مندی از تجربه های پژوهشگران گذشته ، آشنایی با نقاط ضعف و قوت پژوهش های پیشین اشاره نمود.

گام چهارم : تعیین اهداف پژوهش

در این بخش پژوهشگر باید اهداف کلی و اهداف ویژه و کاربردی انجام تحقیق را به روشنی مشخص نماید. اهداف کلی اهدافی هستند که به طور مستقیم از موضوع پژوهش ناشی می شوند. اهداف کاربردی نیز اهدافی هستند که نشأت گرفته از مسئله پژوهش و اهداف کلی هستند و یا به عبارتی زیر مجموعه اهداف کلی هستند. این اهداف مشخص می کنند که چه چیزهایی در این پژوهش ، تحقق می یابند و چه چیزهایی تحقق نخواهند یافت.

گام پنجم : مفروضات پژوهش

در واقع فرضیه های یک پژوهش پیشنهاد یا پیش بینی های منطقی هستند که پس از آزمون و خطا و بررسی یافته های پژوهش رد یا قبول می شوند. همانند اهداف تحقیق ، فرضیه ها نیز باید به طور کامل ، واضح و روشن و با استفاده از واژه های قابل اندازه گیری بیان شود. البته لازم به ذکر است که پذیرش یا رد فرضیه هیچ گونه اثر سویی بر تحقیق یا محقق نخواهد داشت.

گام ششم : روش ها و مراحل اجرا پژوهش

یکی از نکات مهمی که یک محقق باید در زمان انجام پژوهش به آن توجه نماید ارائه روش های انجام تحقیق می باشد. اشاره به روش های گرد آوری داده ها ،

جامعه آماری و نمونه مورد آزمایش ، روش های نمونه گیری ، ابزار و روش های جمع آوری اطلاعات و داده ها از مواردی هستند که باید در این بخش به آن پرداخته شود.

گام هفتم : منابع و مآخذ

یکی از نکاتی که در نوشتن پروپوزال و پایان نامه باید در نظر داشته باشید استفاده از منابع علمی معتبر می باشد. تمامی داده هایی که در متن به آن اشاره شده باید با ذکر منبع در این قسمت از پروپوزال نوشته شود.

موفق باشید .